

FIȘA DISCIPLINEI

Studiul Vechiului Testament IV

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul Vechiului Testament IV					Codul disciplinei	OLR1114
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă						
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				83	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența minim 75% și realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Să introducă studentul în sfera discursului de sinteză specific teologiei biblice. - Să sprijine studentul în identificarea temeiurilor învățăturilor dogmatice și moral-religioase din textele Sfintei Scripturi.
7.2 Obiectivele specifice	- Să elucideze sensul noțiunilor teologice specifice terminologiei teologiei biblice, hermeneuticii biblice și sintezei teologic-dogmatice. - Să creeze posibilități de acces la sursele textuale primare. - Să dezvolte capacitățile de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: este nevoie de o teologie a Vechiului Testament? Precizări conceptuale, direcții de dezvoltare, orientare tematică și bibliografică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Dumnezeul cel viu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Numele lui Dumnezeu I	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
4. Numele lui Dumnezeu II	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Fața lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
6. Slava lui Dumnezeu I	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7. Slava lui Dumnezeu II	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
8. Sfințenia lui Dumnezeu I	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
9. Sfințenia lui Dumnezeu II	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
10. Anghelologia Vechiului Testament. Îngerul Domnului (Malakh Yahwe) I	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
11. Anghelologia Vechiului Testament. Îngerul Domnului (Malakh Yahwe) II	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
12. Antropologia Vechiului Testament: creare, genuri, natura umană, căderea în păcat I	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
13. Antropologia Vechiului Testament: creare, genuri, natura umană, căderea în păcat II	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
14. Spațiul și timpul sfânt. Cultul Vechiului Testament: istoria cultului, elementele cultului (locașul de cult și timpul sfânt); lucrarea lui Dumnezeu în cadrul cultului; jertfe, sărbători	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice:

- *Biblia Patristica, Index des citations et allusions bibliques dans la littérature patristique*, 5. vol., Edition du Centre National de la Recherche Scientifique, Paris, 1986-1991.
- Sf. Grigorie de Nyssa, „Despre facerea omului,” în *PSB 30*, trad. Dumitru Bodogae (București: IBMO, 1998), 15-91.
- Sf. Ioan Gură de Aur, *Din Ospățul Stăpânului. Cuvânt la Serafim*, trad. Irineu Slătineanu (București: Adonai, 1995).
- Sf. Vasile cel Mare, „Despre originea omului,” trad. Policarp (Dionisie) Pîrvuloiu, *O 2* (2011).

Lucrări de referință, comentarii biblice:

- Baba, Teodor, *Aspecte esențiale ale Teologiei Vechiului Testament* (Arad: Universității „Aurel Vlaicu”, 2012).
- Chirilă, Ioan (coord.), Abrudan, Dumitru, Semen, Petre, Oancea, Constantin, Onișor, Remus, Basarab, Mircea, *Introducere în Vechiul Testament* (București: Basilica, 2018), 870 p.
- Chirilă, Ioan, *Homo – deus* (Cluj-Napoca: Dacia, 1997), 144 p.
- Jacob, Ed., *Théologie de l'Ancien Testament*, Neuchatel, 1968.
- Jinga, Constantin-Ioan, *Cinci lecturi biblice despre om* (Timișoara: Marineasa, 2009), 178 p.
- Moltmann, Jurgen, *Dumnezeu în creație*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2007.
- Neaga, Nicolae, *Hristos în Vechiul Testament. Însemnări pe marginea textelor mesianice* (Sibiu: Tipografia Arhidiecezană, 1944), 150 p.
- Negoită, Athanase, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Ed. Credința noastră, București, 1992, 220 p.
- Pentiuc, Eugen, *Iisus Mesia în Biblia Ebraică* (București: Basilica 2016), 268 p.
- Prilipeanu, Cristian, *Teologia numelor divine din Vechiul Testament* (Iași: Doxologia, 2014).
- Semen, Petre, *Experiența umanului cu divinul după Sfânta Scriptură – teologie biblică*, Ed. Performantica, Iași, 2007, 295 p.
- Semen, Petre, *Învățătura despre Sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament* (teză de doctorat), Editura Trinitas, Iași, 1993.
- Vladimirescu, Mihai și Ciurea, Mihai, *Numele lui Dumnezeu în Vechiul Testament* (Craiova: Universitaria, 2006), 280 p.

- Von Rad, Gerhard, <i>Old Testament Theology</i>, 2 vol. London 1996. - Westermann, C., <i>Théologie de l'Ancien Testament</i>, Geneva, 1985.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere: este nevoie de o teologie a Vechiului Testament? Precizări conceptuale, direcții de dezvoltare, orientare tematică și bibliografică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
2. Dumnezeul cel viu	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
3. Numele lui Dumnezeu I	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
4. Numele lui Dumnezeu II	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
5. Fața lui Dumnezeu	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
6. Slava lui Dumnezeu I	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
7. Slava lui Dumnezeu II	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
8. Sfințenia lui Dumnezeu I	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
9. Sfințenia lui Dumnezeu II	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
10. Anghelologia Vechiului Testament. Îngerul Domnului (Malakh Yahwe) I	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
11. Anghelologia Vechiului Testament. Îngerul Domnului (Malakh Yahwe) II	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
12. Antropologia Vechiul Testament: creare, genuri, natura umană, căderea în păcat I	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
13. Antropologia Vechiul Testament: creare, genuri, natura umană, căderea în păcat II	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
14. Spațiul și timpul sfânt. Cultul Vechiului Testament: istoria cultului, elementele cultului (locașul de cult și timpul sfânt); lucrarea lui Dumnezeu în cadrul cultului; jertfe, sărbători	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
Bibliografie Studii de specialitate - Abrudan, Dumitru, „Aspecte ale antropologiei Vechiului Testament,” <i>ST</i> 3-4 (1978): 264-270. - Borca, Vasile, „Expresii pentru definirea manifestărilor lui Dumnezeu în Vechiul Testament,” <i>OM</i> 2 (1997): 87-99. - Bud, Paula, „Naming and Thinking God in Orthodoxy”, <i>Theologia Pontica. Revista Centrului de Cercetări Teologice, Interculturale și Ecumenice „Sf. Ioan Casian”</i>, 1-2 (2010): 132-142. - Chirilă, Ioan, „Cunoașterea lui Dumnezeu în Vechiul Testament prin teofanie și anghelofanie,” <i>AFTOC</i> I (1990-1992): 87-104. - Chirilă, Ioan, „Cuvânt înainte. Celălalt, alteritate sau aproapele, <i>distincții terminologice, repere practice pentru o (posibilă) reformulare a discursului apologetic</i>,” <i>AFTOC</i> IX (2005-2006): 7-12. - Chirilă, Ioan, „Dinamica chipului în cadrul lucrării asemănării cu Dumnezeu,” <i>Studia TO</i> 1-2 (1999): 123-135. - Chirilă, Ioan, „<i>Elemente de antropologie biblică: persoană/subiect, sine și suflet</i>,” <i>Studia TO</i> 1 (2009): 49-64. - Chirilă, Ioan, „Kavod și Šekina – Slava lui Dumnezeu spre luminarea creaturii,” <i>AFTOC</i> XVII (2013-2014): 19-26. - Chirilă, Ioan, „Logos-Loghia Vechiului Testament,” <i>AFTOC</i> VI (2000-2002): 45-64. - Chirilă, Ioan, „Timpul și spațiul liturgic – repere ale gândirii teologice liturgice ortodoxe,” <i>Studia TO</i> 2 (1993): 65-75.		

- Chirilă, Ioan, „Tora sau Legea și Mesia în gândirea biblică vechitestamentară și în iudaismul contemporan,” *AFTOC* III (1994-1996): 37-50.
- Iatan, Cristinel, „De ce Septuaginta numește pe *fiii lui Dumnezeu* îngeri în cartea Facerii 6, 1-4,” *AFTOPJ* II (2001-2002): 23-32.
- Isvoranu, Alexandru, „Dumnezeul iubirii – Dumnezeuul Legământului,” *AUCT* VIII 16 (2003): 327-347.
- Mihăilă, Alexandru, „Angelologia Vechiului Testament și a literaturii apocrife: câteva aspecte istorice generale” în *Arhangheli și îngeri* (București: Deisis / Stavropoleos, 2011).
- Mihăilă, Alexandru, „Despre numele dumezeiesc Iahve,” *ST* 1 (2007): 27-45.
- Neaga, Nicolae, „Sfânta Treime în Vechiul Testament,” *MMS* 12 (1960): 9-20.
- Pașca-Tușa, Stelian, „Numele lui Dumnezeu, semn al prezenței personale și acțiunea sa izbăvitoare (sotirică),” *Studia TO* 1 (2010): 15-26.
- Pentiuc, Eugen, „A Self-Offering God and His Begotten Wisdom,” *Greek Orthodox Theological Review* 3-4 (2001): 255-266.
- Vatamanu, Cătălin, „Tăcerea divină – dialog continuu între Dumnezeu și om, în revelație,” *Vorbirea și tăcerea în revelație. Festschrift la cea de-a 65-a aniversare a Pr. prof. dr. Petre Semen*, eds. în Ilie Melniciuc-Puică, Cătălin Vatamanu și Cezar-Paul Hârlăoanu (Iași: Doxologia, 2014), 40-54.
- Vladimirescu, Mihai, „Demonologie-anghelologie în Vechiul Testament,” *AFIC* 10 (2005): 40-53.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la Vechiul Testament.	Examen oral	80 %
	Înțelegerea instrumentelor și a finalității procesului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox.		
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate.	Prezentarea unui portofoliu realizat pe parcursul semestrului.	20 %
	Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.		
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea sumară a conținutului Vechiului Testament, cu accent pe Pentateuh, și a noțiunilor de revelație, inspirația Sfintei Scripturi, canonul Sfintei Scripturi, a elementelor de critică textuală (metoda istorico-critică), a temelor teologice principale.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

01.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."